

INSTITUT PRO DEMOKRACII A EKONOMICKOU ANALÝZU

projekt Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i.

INSTITUTE FOR DEMOCRACY AND ECONOMIC ANALYSIS

A Project of the Economic Institute of the Czech Academy of Sciences

Obezita v České republice: mezinárodní srovnání s využitím dat z projektu SHARE

Srpen 2018

FILIP PERTOLD, JIŘÍ ŠATAVA

Filip Pertold

Výzkumný pracovník a koordinátor v think-tanku IDEA při CERGE-EI. V roce 2013 získal ocenění Neuron Impuls Prize. Působil též jako výzkumník v Aarhus University v Dánsku, ve Světové bance a na University of Illinois. Ve svém výzkumu se věnuje zejména vzdělávání, aplikované mikroekonomii, veřejné ekonomice, trhu práce, školství a zdraví.

A researcher and coordinator of IDEA think tank at CERGE-EI. He was awarded Neuron Impulse Prize in 2013. He was also affiliated with Aarhus University in Denmark, World Bank and University of Illinois. Fields of interest: Applied Microeconomics, Public Economics, Education, Labour and Health Economics.

Jiří Šatava

Absolvoval magisterské studium na Vysoké škole ekonomické v Praze a na CERGE-EI. V současnosti dokončuje doktorské studium ekonomie na akademickém pracovišti CERGE-EI. Specializuje se na důchodový systém, daňovou politiku a genderové otázky. Je autorem několika studií IDEA, přizvaným expertem Komise pro důchodovou reformu, expertem Ministerstva práce a sociálních věcí pro rodinnou politiku, členem Rodinné komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

He completed a master's degree at the University of Economics in Prague and at CERGE-EI. Currently he is completing doctoral studies in economics at the academic workplace CERGE-EI. In his research he focuses on the pension, tax policy, and gender issues. He is an author of several IDEA studies. He is an external expert of the Commission for pension reform, expert of the Ministry of Labour and Social Affairs for Family Policy and a member of the Commission for Family of the Ministry of Labour and Social Affairs.

Upozornění: Tato studie reprezentuje pouze názory autorů, a nikoli oficiální stanovisko Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. či Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium UK v Praze (CERGE).

Warning: This study represents only the views of the authors and not the official position of the Charles University in Prague, Center for Economic Research and Graduate Education as well as the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences, v. v. i.

Obezita v České republice: mezinárodní srovnání s využitím dat z projektu SHARE

Studie 9 / 2018

© Filip Pertold, Jiří Šatava

Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i., 2018

ISBN 978-80-7344-466-2 (Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i.)

Obezita v České republice: mezinárodní srovnání s využitím dat z projektu SHARE

SRPEN 2018

FILIP PERTOLD, JIŘÍ ŠATAVA

Shrnutí

- Světová zdravotnická organizace hovoří o obezitě jako o jedné z největších výzev pro veřejné zdravotnictví 21. století. Na základě dat z projektu SHARE ukazujeme, že Čeští senioři ve věku 50–70 let mají v mezinárodním srovnání velmi vysokou míru obezity (BMI > 29,99).
- V roce 2015 trpělo přibližně 35 % starších mužů v České republice (ČR) obezitou; to je téměř dvakrát vyšší hodnota než v Itálii a Španělsku a hodnota více než o 50 % vyšší než v zemích západní Evropy (cca 23 %).
- BMI českých žen je srovnatelný s hodnotami v Estonsku a Slovinsku, ale výrazně vyšší než například v Švýcarsku, Itálii, Dánsku nebo Švédsku. Míra obezity u starších žen byla v roce 2015 v ČR podobná jako u starších mužů, přibližně 35 %. Tato hodnota se podobá hodnotám ve východních zemích - Estonsku a Slovinsku. V porovnání se západní a severní Evropou, kde se míra obezity u žen blíží hodnotě 20 %, je však dvakrát vyšší.
- Současná vysoká míra obezity českých seniorů je z velké části způsobena významným trendem zvyšování BMI a obezity u mužů i žen od roku 2007.
- Růst obezity je obzvláště výrazný u osob s nižším vzděláním (se základním a středním vzděláním). Například míra obezity českých žen se základním vzděláním se v posledním desetiletí zvýšila ze 30 % na téměř 45 %. U českých žen a mužů s vyšším vzděláním není možné pozorovat vzestupnou tendenci k obezitě. Napříč profesemi se míra obezity zvyšuje zejména u seniorů v manuálních profesích lidí zaměstnaných v sektoru služeb.
- V neposlední řadě ukazujeme, že změny struktury českých seniorů z hlediska vzdělání, zaměstnání, zdravotního stavu, věku apod. nemohou vysvětlit růst obezity v Česku.
- Stejně tak rozdíly ve struktuře českých a zahraničních seniorů nemohou vysvětlit vyšší míru obezity českých seniorů ve srovnání s jinými evropskými zeměmi.

Obesity in the Czech Republic: an international comparison using data from the SHARE project

AUGUST 2018

FILIP PERTOLD, JIŘÍ ŠATAVA

Summary

- The World Health Organization considers obesity to be one of the greatest challenges for public health in the 21st century. On the basis of data from SHARE, we show that Czechs aged 50-70 years have a high rate of obesity (BMI > 29,99) in comparison with other countries.
- In 2015 around 35 % of older men in the Czech Republic suffered from obesity; that is almost twice as high as the rate in Italy or Switzerland and more than 50 % higher than the rate in Western European countries (c. 23 %).
- The BMI of Czech women is similar to the rates in Estonia and Slovenia, but much higher than for example in Switzerland, Italy and Denmark. The rate of obesity among older women in the Czech Republic was similar in 2015 to that among older men, at around 35 %. This rate is similar to the rates observed in Eastern Europe (Estonia and Slovenia), but is twice as high as in Northern and Western Europe, where the rate of obesity among women is close to 20 %.
- The high incidence of obesity among older Czechs has resulted in a clear increase of BMI and obesity among both men and women.
- The increase in obesity is particularly noticeable among people with lower levels of education (primary and secondary education). For example, the rate of obesity among Czech women with primary education has increased over the past decade from 30 % to nearly 45 %. Meanwhile among Czech men and women with higher education we cannot detect any increase in the rate of obesity. Across the professions, the rate of obesity is rising in particular among older workers in manual professions and employees in the services sector.
- Changes in the structure of the older Czech population, as regards their education, employment, health, age and so on, fail to explain the growth in obesity in the Czech Republic.
- Similarly, changes in the structure of the older populations both in the Czech Republic and abroad cannot explain the high rate of obesity among older people in the Czech Republic in comparison to other European countries.

1. Úvod

Obezita je v rozvinutém světě velmi rozšířený fenomén. Obezita přitom nejen zhoršuje kvalitu života občanů, ale zároveň klade vysoké nároky na financování zdravotnictví. Obezita je totiž považována za významné zdravotní riziko a je spojena s řadou civilizačních chorob. Jejich léčba nebo předčasná úmrtí obézních výrazně zvyšují veřejné výdaje na zdravotnictví a způsobují ekonomikám nemalé ekonomické ztráty. Světová zdravotnická organizace i proto hovoří o obezitě jako o jedné z největších výzev pro veřejné zdravotnictví 21. století.

V této studii se věnujeme problému obezity mezi českými seniory. Se zvyšujícím se věkem totiž lidé mohou měnit svou životosprávu a omezovat svoje fyzické aktivity a to může mít vliv na riziko obezity.

Ve studii porovnáváme četnost výskytu obezity u seniorů, respektive jednotlivých skupin seniorů, v ČR a v zahraničí. Soustředíme se jak na porovnání samotných podílů obézních, tak na jeho vývoj v čase. U identifikovaných rozdílů v četnosti obezity českých a zahraničních seniorů testujeme, zda je způsobují rozdíly ve struktuře populací seniorů v ČR a v zahraničí, například jiné zastoupení seniorů v „sedavých“ zaměstnáních. V neposlední řadě zkoumáme, zda za růstem podílu obézních seniorů v ČR stojí změny struktury populace českých seniorů.

Studie tak pomáhá zasadit problém obezity českých seniorů do širšího kontextu. Ukazuje (i) mezinárodní rozdíly a testuje vliv jednoho z možných původců rozdílů, odlišností populací českých a zahraničních seniorů a (ii) popisuje vývoj četnosti obezity českých seniorů a dopady měnících se charakteristik českých seniorů na tento vývoj.

2. Popis dat

Ve studii používáme mezinárodní výběrové šetření SHARE (Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe). Toto šetření od roku 2005 pravidelně každé dva roky shromažďuje detailní informace o reprezentativním vzorku osob starších 50 let z řady evropských zemí. V roce 2015 se jejich počet rozrostl na 18.

Nesporná výhoda těchto dat spočívá v detailních informacích o pracovní, sociální, zdravotní, nebo rodinné situaci seniorů. To nám umožňuje kvantifikovat a identifikovat míru obezity také u jednotlivých skupin seniorů, například u seniorů v „kancelářských“ a

„manuálních“ profesích. Detailní informace nám také umožňují testovat, zda se na mezinárodních rozdílech v obezitě nebo růstu obezity v ČR výrazně podílí rozdíly a změny struktury populace seniorů. Například mezinárodní rozdíly v míře obezity může způsobovat rozdílné zastoupení „kancelářských“ a „manuálních“ profesí v různých zemích.

V naší studii využíváme data z let 2007, 2011, 2013 a 2015, kdy se výběrového šetření účastnila i Česká republika.¹ Osmileté období mezi prvními a posledními daty nám přitom umožňuje srovnat vývoj obezity v ČR a v zahraničí v průběhu dostatečně dlouhého období.

Pro porovnání četnosti obezity a jejího vývoje v ČR a zahraničí rozdělujeme 11 zahraničních států, které se výběrového šetření účastnily ve stejném období, do čtyř skupin:

- východ (Slovinsko a Estonsko),
- západ (Německo, Rakousko, Belgie, Švýcarsko a Francie),
- sever (Švédsko a Dánsko) a
- jih (Španělsko a Itálie).

Toto dělení vychází z předchozí odborné literatury, která využívá data z projektu SHARE k mezinárodnímu srovnávání (Boháček et al., 2015).

Analýzu četnosti obezity provádíme pro ty respondenty výběrového šetření, kterým v době dotazování bylo 50–69 let.² Z analýzy jsme vyřadili ty seniory, kteří uvedli výšku menší než 120 cm, hmotnost nižší než 30 kg nebo vyšší než 200 kg. Po těchto úpravách naše data obsahují informace o více jak 117 000 seniorech z 12 evropských zemí.

Pro měření obezity využíváme její nejběžnější ukazatel, index tělesné hmotnosti (BMI index).³ V dospělosti obezita odpovídá hodnotě BMI 30 a více. Termínem nadváha se pak nejčastěji označuje dílčí kategorie „nadváha, preobézní stav“ v rozmezí BMI 25–29,99 (Millstone et al., 2006).

¹ Data z roku 2009 nepoužíváme, protože v tomto roce se Výběrové šetření soustředilo primárně na shromažďování informací o minulosti seniorů.

² Vzorek je omezen, aby alespoň částečně zohlednil odlišnou úmrtnost v jednotlivých zemích. Pro tuto konkrétní skupinu se ve zdravotnické literatuře také často využívá projekt SHARE.

³ Index BMI je vypočítán z hmotnosti a výšky, kterou uvedli sami respondenti.

Tabulka 1: Kategorie adipozity podle BMI (dospělí)

Kategorie BMI	BMI [kg/m ²]
Podváha	< 18,5
Rozmezí normální hmotnosti	>= 18,5 a < 25
Nadváha, preobézní stav	>= 25 a < 30
Obezita	>= 30

Dle Světové zdravotnické organizace, upraveno

Průměrný BMI index za všech 12 zemí je u mužů 27,38 kg/m² a u žen 26,73 kg/m². To je v obou případech nad prahovou hodnotou nadváhy. Mezi muži bylo 22 % obézních, 70 % jich mělo přinejmenším nadváhu, 29 % mělo normální hmotnost a méně než 1 % mělo podváhu. Pokud jde o ženy, 21 % z nich bylo obézních, ale nadváhu má méně než 56 % a normální hmotnost má 42 %.

Významné jsou rozdíly v četnosti obezity i výši BMI indexu mezi jednotlivými zeměmi (**Tabulka 2**). Češi mají BMI index srovnatelný se Slovinskem (u mužů i u žen). Míra obezity je však u mužů v ČR vyšší než ve všech ostatních zemích. Podíl obézních žen je vyšší v Estonsku a výrazně nižší v jiných evropských zemích.

Tabulka 2: Mezinárodní srovnání BMI a míry obezity, spojený vzorek 2007–2015

Země	Muži		Ženy	
	BMI [kg/m ²]	Míra obezity [%]	BMI [kg/m ²]	Míra obezity [%]
AUT	27,6	24,1	26,6	22,7
DEU	27,6	22,9	26,5	21,2
SWE	26,6	16,6	26,1	18,5
ESP	27,5	21,3	26,9	22,2
ITA	26,7	15,3	25,8	16,9
FRA	26,9	20,8	25,8	18,0
DNK	26,8	17,4	25,6	15,5
CHE	26,4	14,7	24,9	14,1
BEL	27,0	21,1	26,1	19,5
CZE	28,3	30,6	27,6	28,6
SVN	28,0	26,4	27,0	23,0
EST	27,3	24,9	28,3	34,3

Pozn.: Zdroj: SHARE, vlastní výpočty

Četnost obezity ve studii kvantifikujeme nejen pro celé populace seniorů v jednotlivých státech, ale i pro jejich jednotlivé části. Ty vytváříme na základě těchto charakteristik seniorů:

- pohlaví,
- zaměstnání,
- vzdělání.

Druh zaměstnání významně ovlivňuje aktivitu seniorů a tím i riziko obezity. Na základě Mezinárodní klasifikace zaměstnání (ISCO) rozlišujeme tři skupiny zaměstnání: odborníci, manuální pracovníci a pracovníci v oblasti služeb. Rozdělení uvádíme v **Tabulce 3**.

Tabulka 3: Klasifikace zaměstnání

Kód ISCO	Zaměstnání	Skupina dle zaměstnání
1	Řídící pracovníci	Odborníci
2	Specialisté	Odborníci
3	Techničtí a odborní pracovníci	Odborníci
4	Úředníci	Služby
5	Pracovníci ve službách a prodeji	Služby
6	Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	Manuální pracovníci
7	Řemeslníci a opraváři	Manuální pracovníci
8	Obsluha strojů a zařízení, montéři	Manuální pracovníci
9	Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	Manuální pracovníci
0	Zaměstnanci v ozbrojených silách	Není zahrnuto

Souvislost mezi zaměstnáním a obezitou navíc zkoumáme zvlášť pro pracující (současné zaměstnání) a důchodce (zaměstnání před odchodem do důchodu). Typ zaměstnání totiž může mít u pracujících a důchodců velmi odlišný vliv. Ekonomický status přitom určujeme na základě ekonomického postavení uvedeného samotnými seniory.

Ve studii dále kvantifikujeme četnost obezity dle nejvyššího dosaženého vzdělání, protože mezi obezitou a vzděláním je příčinný vztah (Brunello et al., 2013). Seniorské rozdělení podle nejvyššího získaného vzdělání do tří skupin: nižší, střední a vyšší (**Tabulka 4**).

Tabulka 4: Klasifikace vzdělání

Kód ISCED	Vzdělání	Skupina dle vzdělání
0	Preprimární vzdělání	Nižší
1	Primární vzdělání	Nižší
2	Nižší sekundární vzdělání	Nižší
3	Vyšší sekundární vzdělání	Střední
4	Postsekundární neterciární vzdělání	Střední
5	Terciární vzdělání – první stupeň	Vyšší
6	Terciární vzdělání – druhý stupeň	Vyšší

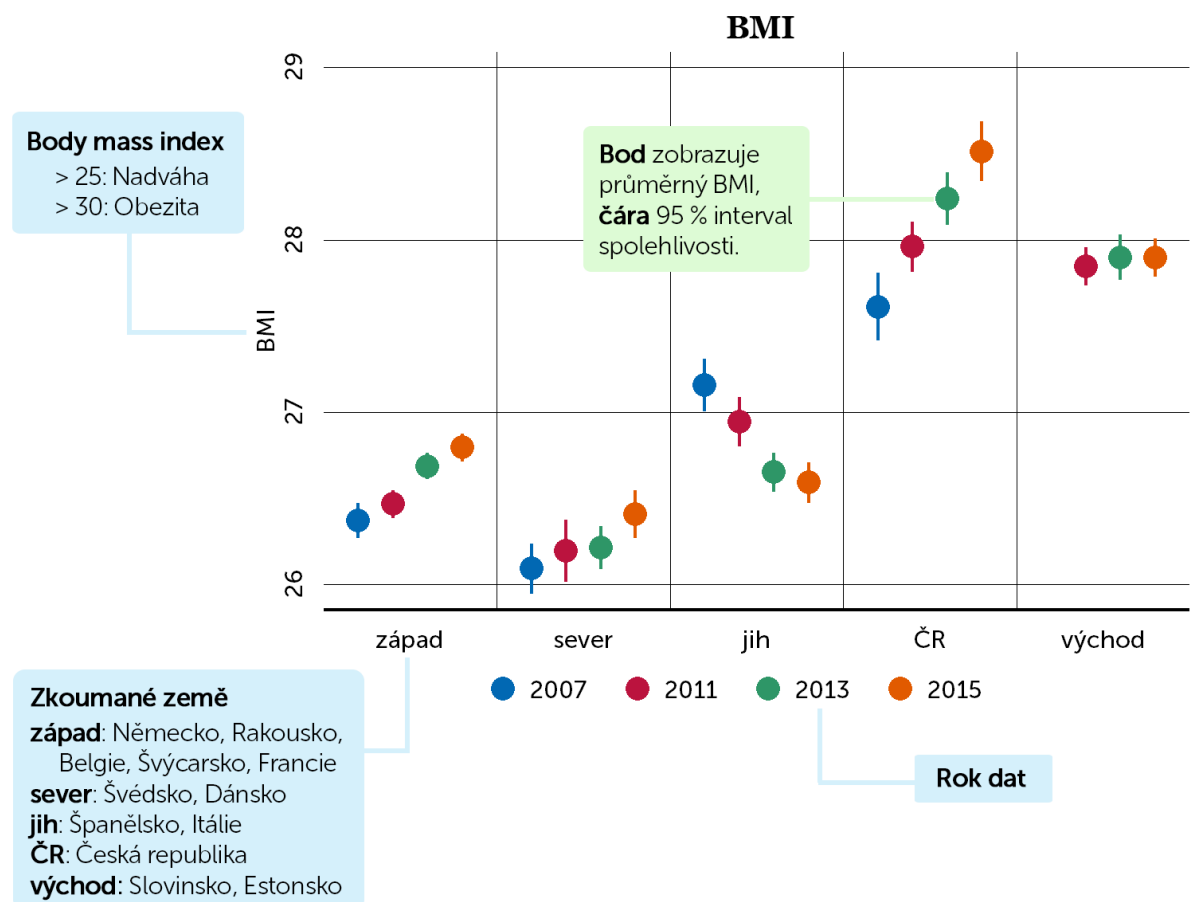
3. Výsledky

Ve výsledcích nejdříve ukazujeme pomocí série grafů vývoj četnosti obezity u seniorů v ČR a v zahraničí a jejich odlišnosti. Ve druhé části testujeme vliv rozdílů v osobních charakteristikách českých a zahraničních seniorů na mezinárodní rozdíly četnosti obezity. V poslední, třetí části se pak věnujeme rostoucímu trendu podílu obézních v ČR. Konkrétně testujeme, zda za tímto růstem stojí změny v charakteristikách seniorů, jako jsou pohlaví, vzdělání, druh zaměstnání.

Vývoj obezity v ČR a zahraničí

V této části srovnáváme celkové trendy týkající se obezity a BMI v ČR a v zahraničí. Následující grafy znázorňují úroveň obezity (respektive BMI indexu) v České republice a ve čtyřech skupinách zemí v letech 2007, 2011, 2013 a 2015. Příklad je uveden na obrázku **Grafu 1** . Ve srovnání s podobnými grafy uvádíme nejen průměrnou výši BMI indexu, respektive míry obezity, ale také 95% intervaly spolehlivosti pro průměrnou úroveň BMI nebo obezity. Ten poskytuje informace o kvalitě měření v daném roce a spolehlivosti dané odhadu průměrné úrovně BMI indexu nebo obezity.

Graf 1: Příklad grafu s vysvětlením

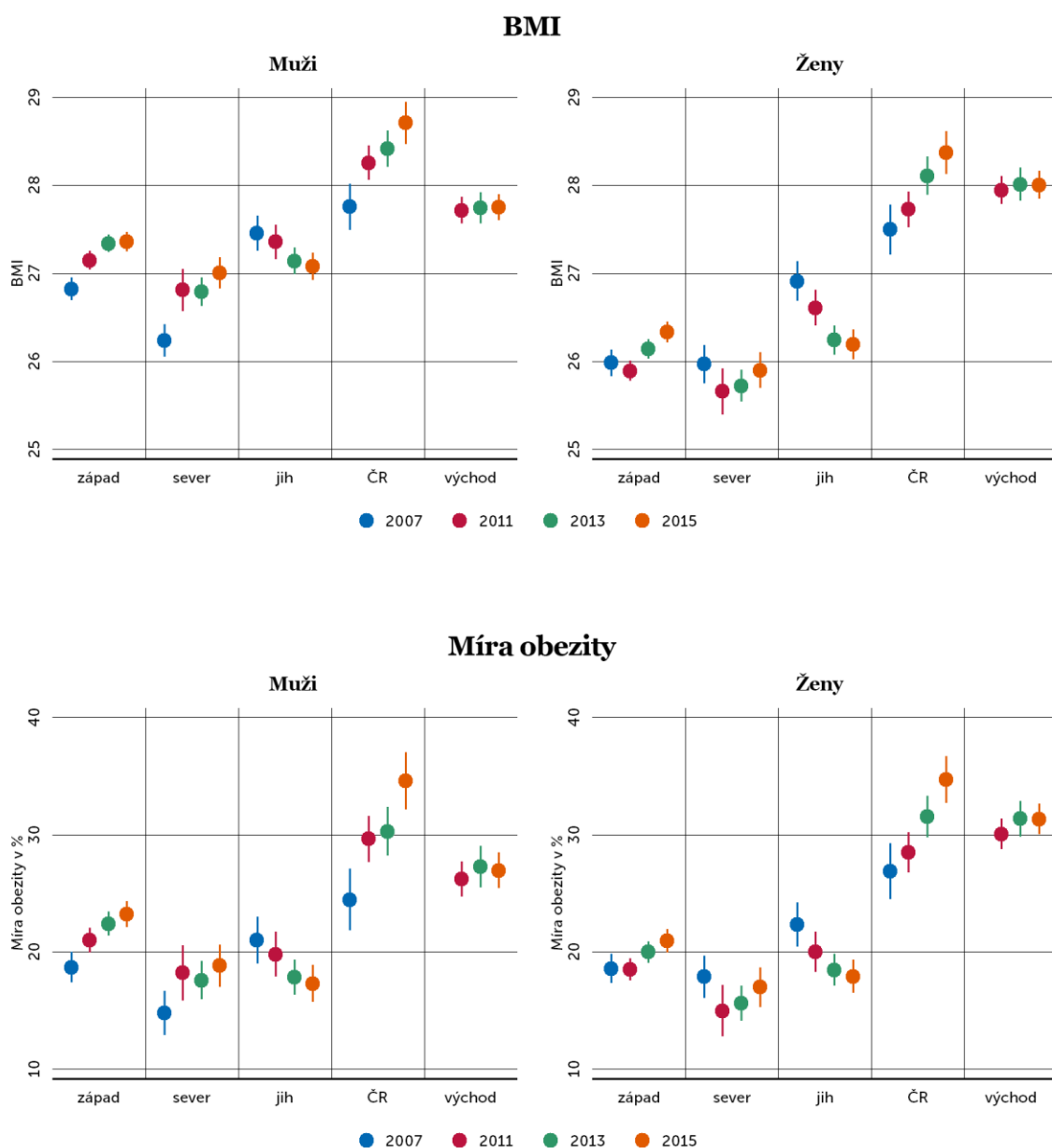

Česká republika vykazuje u BMI indexu a obezity významný vzestupný trend, a to jak u mužů, tak u žen (**Graf 2** ➔). Průměrný index BMI u mužů se během posledního desetiletí zvýšil o více než 1 bod, u žen došlo k nárůstu přibližně o půl bodu.

Čeští muži mají v důsledku růstu ve srovnání s jinými skupinami evropských zemí výrazně vyšší BMI a míru obezity. V roce 2015 činila míra obezity u českých mužů 35 %; to je téměř dvakrát více než v Itálii a ve Španělsku (jih) a o více než 50 % více než na západě. V roce 2007 přitom byla míra obezity českých mužů podobná jako na východě (cca 23 %).

Růst BMI indexu se projevil i u žen. Na rozdíl od mužů byly BMI index a míra obezity u žen v roce 2007 nepatrně nižší než na východě a vyšší než na západě, severu i jihu. V roce 2015 byla úroveň BMI indexu a míry obezity s východem (Estonskem a Slovinskem) srovnatelná, respektive nepatrně vyšší. Obezitou trpělo téměř 33 % českých žen, tedy o 15 procentních bodů více žen než v západní Evropě.

Graf 2: Index tělesné hmotnosti a míra obezity v mezinárodním kontextu

Pozn.: Zdroj: SHARE, vlastní výpočty

Vzdělání a míra obezity

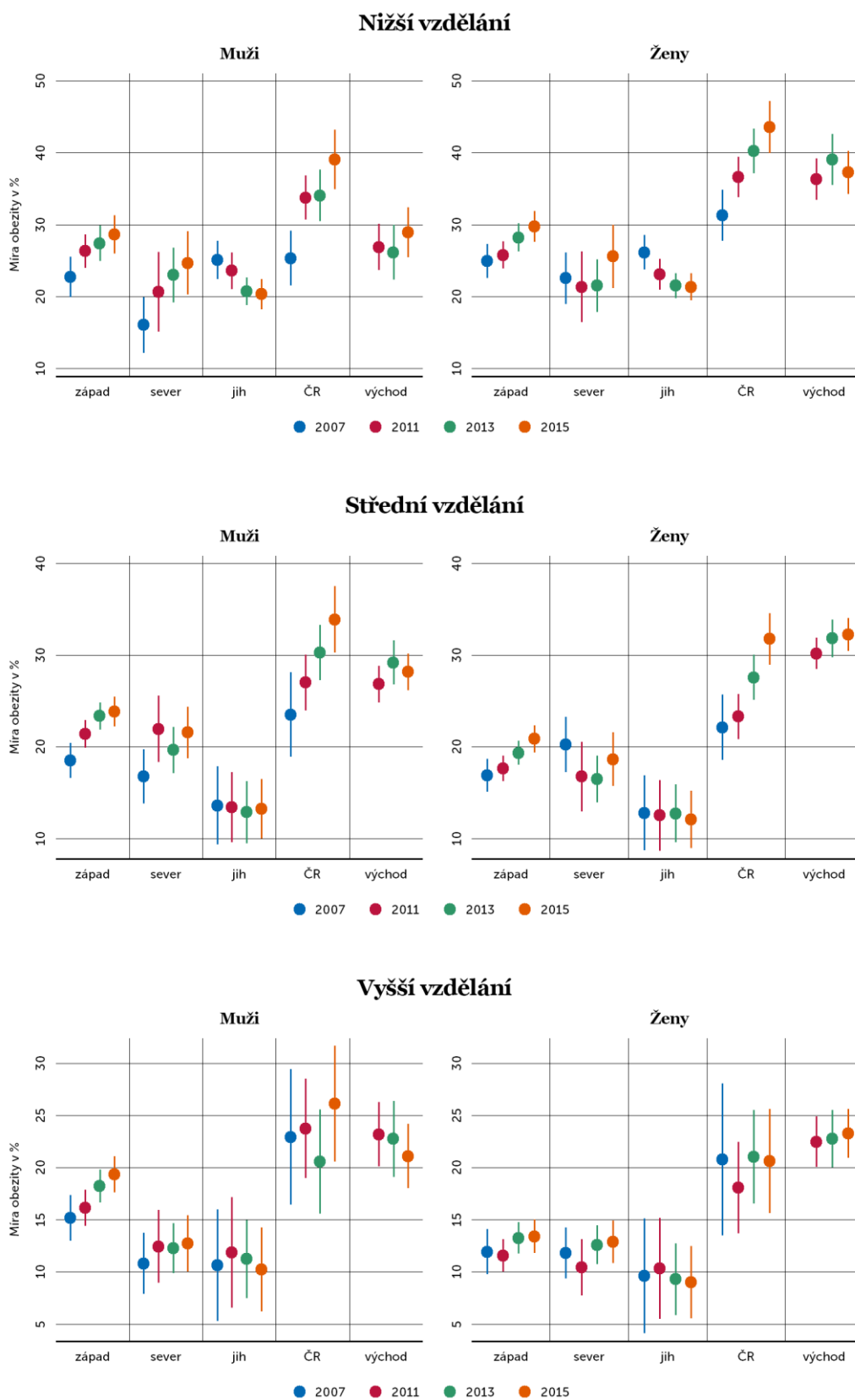
Mezi obezitou a nejvyšším dosaženým vzděláním je příčinný vztah, jak ukazuje (Brunello et al., 2013). Z toho důvodu kvantifikujeme míru obezity pro muže a ženy zvlášť podle tří základních úrovní vzdělání, jak je definujeme v [Tabulce 3](#). Vztah mezi vzděláním a mírou obezity naznačuje pro ČR a sledované oblasti i [Graf 3](#). Ve všech je vyšší úroveň dosaženého vzdělání spojena s nižší mírou obezity.

Vzestupný trend obezity je u českých mužů a žen zřejmý zejména v kategorii osob s nižším a středním vzděláním (**Graf 3**). Do roku 2015 míra obezity u mužů s nižším vzděláním vzrostla přibližně na 42 %, u těch se středním vzděláním pak přibližně na 35 %. U žen s nižším vzděláním vzrostla míra obezity na 42 %.

V roce 2015 tak muži s nižším a středním vzděláním vykazovali výrazně vyšší míru obezity než obdobní muži ze všech ostatních skupinách zemí. Ženy s nižším a středním vzděláním se pak v roce 2015 podobaly stejným skupinám žen ve východních zemích.

Naopak u českých mužů i žen s vyšším vzděláním míra obezity výrazněji neroste. Jejich úroveň obezity osciluje okolo 22 %.

Graf 3. Míra obezity u mužů a žen s nižším, středním a vyšším vzděláním

Pozn.: Zdroj: SHARE, vlastní výpočty

Míra obezity u různých zaměstnání

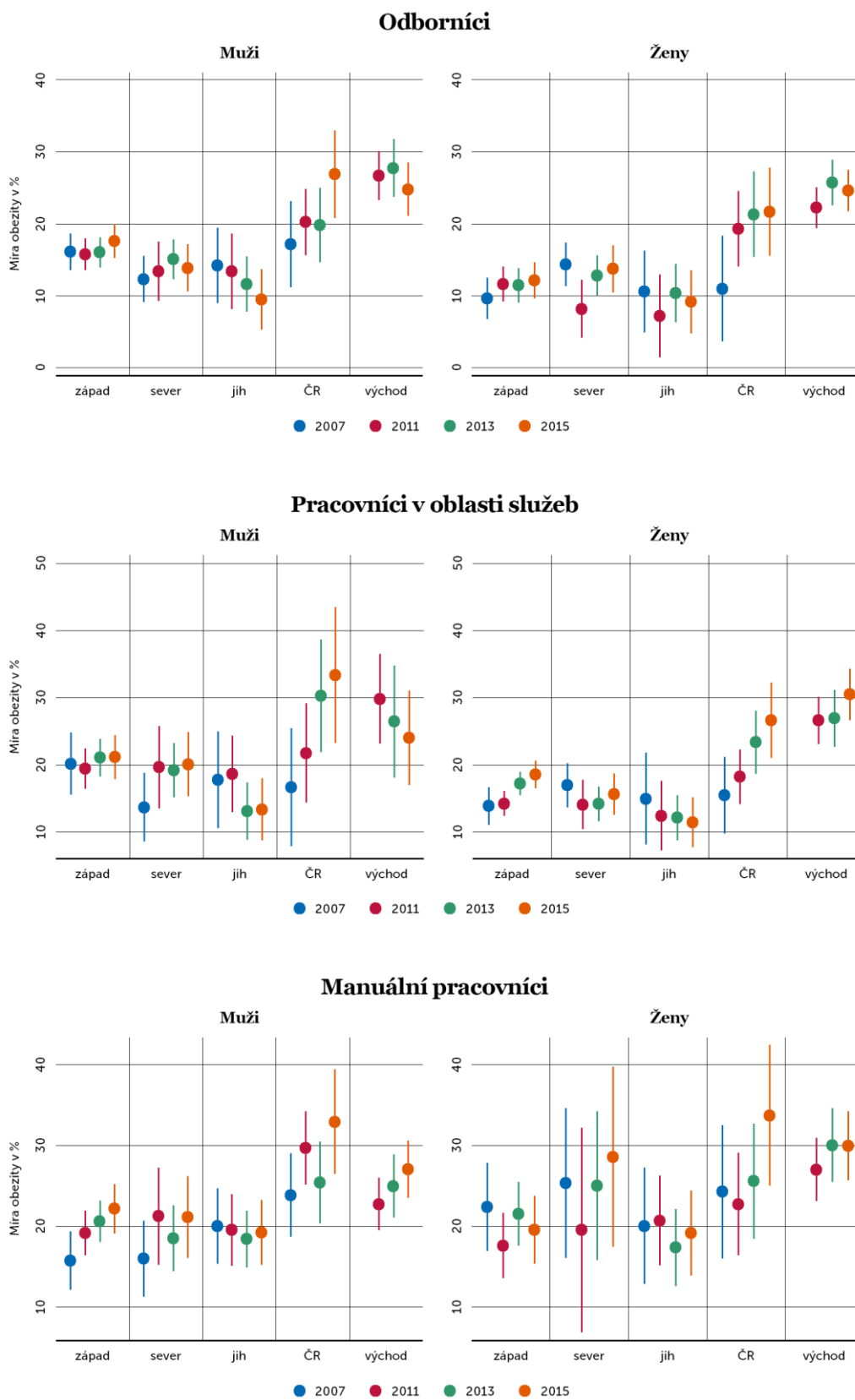
Druh zaměstnání významně ovlivňuje intenzitu fyzické aktivity a tím může ovlivňovat BMI index a obezitu jednotlivců. Lidé ve fyzicky náročných povoláních jsou během své pracovní doby více aktivní než ti v duševně náročných profesích, a to se může projevit v rozdílné míře obezity těchto skupin lidí. Z toho důvodu v této části kvantifikujeme míru obezity pro seniory ve třech skupinách zaměstnání: odborníci, manuální pracovníci a pracovníci v oblasti služeb. Dělení shrnujeme v **Tabulce 3**.

Navíc míru obezity kvantifikujeme zvláště pro seniory-zaměstnance a seniory-důchodce ve zmíněných třech druzích profesí. Odborná literatura totiž ukazuje, že odchod do důchodu je v západní Evropě u pracovníků v namáhavých profesích spojen s podstatnou změnou fyzické aktivity, což způsobuje obezitu.

Pracující: odborníci versus ostatní

Rozdíly v obezitě mezi seniory v jednotlivých typech zaměstnání u současných pracujících ukazuje **Graf 4**. V České republice je zřejmý vzestupný trend u pracovníků v oblasti služeb a u manuálních pracovníků, a to jak u mužů, a tak u žen. U odborníků je tento trend velmi mírný, téměř nevýznamný. U pracovníků v oblasti služeb je ze všech skupin zaměstnání vzestupný trend nejvýraznější. Podobný trend nenacházíme v žádné jiné evropské zemi.

Graf 4: Pracující: odborníci versus ostatní

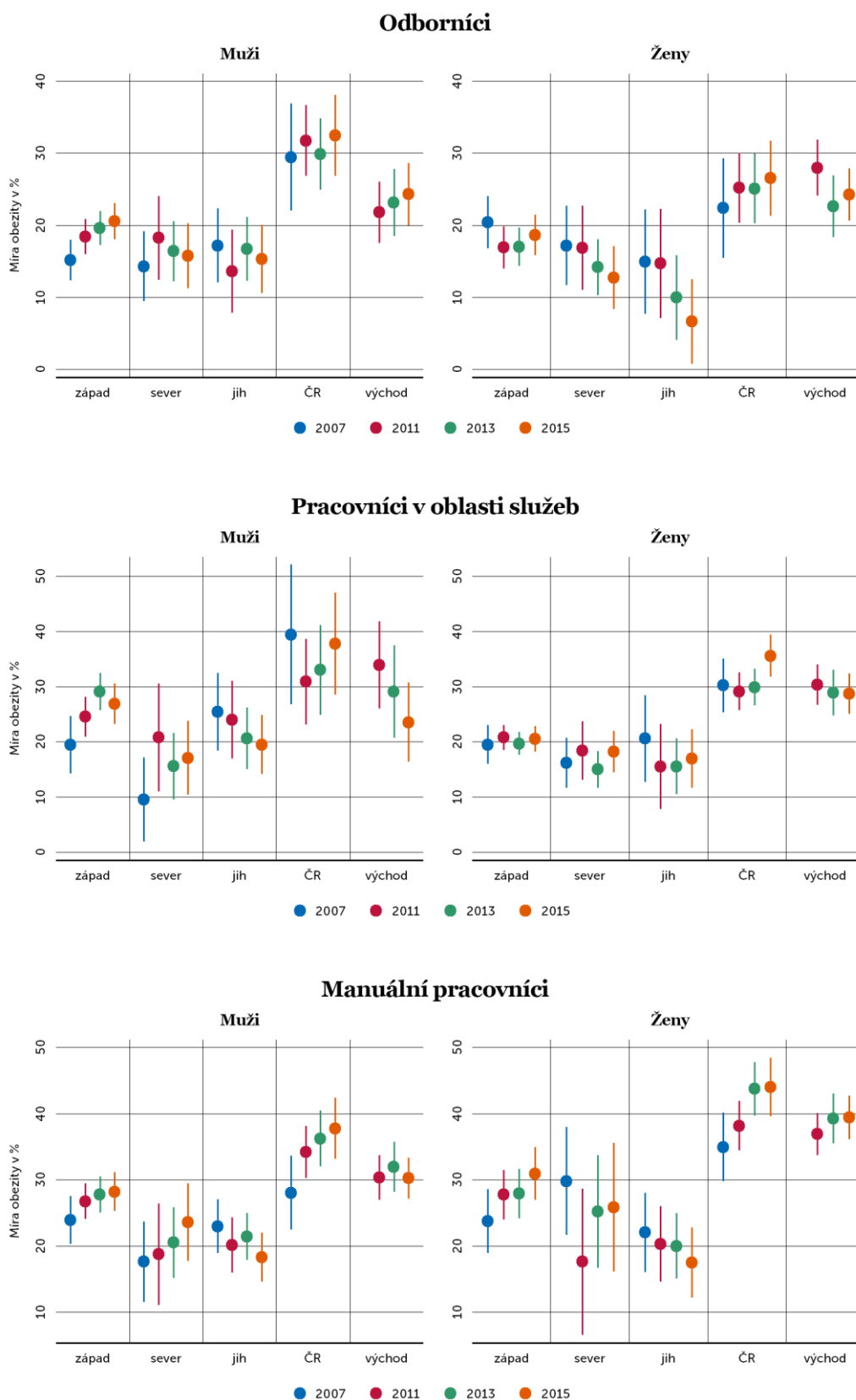

Pozn.: Zdroj: SHARE, vlastní výpočty

Důchodci: odborníci vs. jiná zaměstnání před odchodem do důchodu

Míru obezity u důchodců, opět rozdělených do tří kategorií podle posledního zaměstnání, ukazujeme v Grafu. Z něj je patrné, že vzestupný trend obezity je viditelný především u bývalých manuálních pracovníků, zatímco míra obezity u bývalých odborníků a pracovníků v oblasti služeb zůstávají na stejné úrovni, přibližně 33 %.

Graf 5: Důchodci: odborníci vs. jiná zaměstnání před odchodem do důchodu

Pozn.: Zdroj: SHARE, vlastní výpočty

Rozdíly v obezitě mezi jednotlivými zeměmi

V předchozí části jsme ukázali výrazné rozdíly v obezitě v ČR a v zahraničí. Otázkou je, co tyto rozdíly způsobuje. Rozdíly mohou způsobovat jak rozdíly u srovnatelných seniorů v ČR a zahraničí, tak rozdíly v sociálně-ekonomické struktuře obyvatelstva v jednotlivých zemích.

V této části se snažíme ukázat vliv rozdílů v obezitě mezi jednotlivými zeměmi na základě sociálně-ekonomické struktury jejich seniorů. K tomu využíváme metodu postupných regresí. **Tabulka 5** ukazuje 5 sad rozdílů v míře obezity mezi jednotlivými zeměmi a Švýcarskem, které vykazuje nejnižší průměrnou míru obezity. První sada (Model 1) kvantifikuje mezinárodní rozdíly v obezitě u mužů, respektive žen, bez zohlednění jejich ekonomicko-sociální struktury. Druhá sada (Model 2) kvantifikuje rozdíly v obezitě při zohlednění rozdílné vzdělanostní struktury seniorů v jednotlivých zemích. Třetí až pátá sada (Modely 3, 4 a 5) postupně zohledňují vliv druhu zaměstnání, ekonomické aktivity, zdravotního stavu⁴ nebo velikosti domácnosti⁵. Tyto charakteristiky používá například i Godard (2016), který analyzuje odchod do důchodu a zvýšení BMI s využitím dat z projektu SHARE.

Z porovnání výsledků pro jednotlivé modely v **Tabulce 5** vyplývá, že zohlednění vzdělanostní a zaměstnanecké struktury vysvětluje rozdíly v míře obezity mezi zeměmi jen částečně. Další proměnné (věk, velikost domácnosti, zdravotní stav) celkový obrázek nemění. Obezita českých mužů zůstává výrazně vyšší než u ostatních zemí, i když zohledníme všechny možné sledovatelné charakteristiky. Podobné zjištění platí i pro ženy s výjimkou Estonska, které má podobnou míru obezity jako Česká republika.

Nicméně je třeba zmínit, že jsme u obezity schopni vysvětlit méně než 10 % odchylek na individuální úrovni. To znamená, že existuje řada jiných, nesledovaných, faktorů, které mohou být příčinou rozdílů v míře obezity mezi jednotlivými zeměmi.

⁴ Zdravotní stav se zjišťuje pomocí otázky, která se ptá na celkové subjektivní zdraví na stupnici od 1 do 5.

⁵ U velikosti domácnosti rozlišují osoby žijící samostatně a v páru.

Tabulka 5: Vliv charakteristik seniorů na mezinárodní rozdíly v míře obezity

Muži, 2015

PROMĚNNÉ	(1) Model 1	(2) Model 2	(3) Model 3	(4) Model 4	(5) Model 5	(6) Model 6
CZE	0,183*** (0,020)	0,161*** (0,020)	0,157*** (0,021)	0,154*** (0,021)	0,125*** (0,021)	0,124*** (0,021)
EST	0,097*** (0,020)	0,092*** (0,020)	0,091*** (0,020)	0,091*** (0,020)	0,033 (0,020)	0,033 (0,020)
SVN	0,114*** (0,020)	0,099*** (0,020)	0,096*** (0,021)	0,092*** (0,021)	0,071*** (0,021)	0,069*** (0,021)
DEU	0,089*** (0,020)	0,090*** (0,020)	0,086*** (0,020)	0,085*** (0,020)	0,058*** (0,020)	0,058*** (0,020)
POL	0,115*** (0,024)	0,094*** (0,024)	0,082*** (0,026)	0,083*** (0,026)	0,042 (0,026)	0,040 (0,026)
ESP	0,039** (0,020)	-0,004 (0,020)	-0,008 (0,021)	-0,008 (0,021)	-0,016 (0,021)	-0,018 (0,021)
AUT	0,081*** (0,022)	0,076*** (0,022)	0,074*** (0,022)	0,070*** (0,022)	0,061*** (0,022)	0,063*** (0,022)
BEL	0,074*** (0,019)	0,064*** (0,019)	0,066*** (0,019)	0,065*** (0,019)	0,053*** (0,019)	0,054*** (0,019)
FRA	0,075*** (0,020)	0,056*** (0,020)	0,054** (0,021)	0,051** (0,021)	0,036* (0,021)	0,037* (0,021)
SWE	0,026 (0,021)	0,018 (0,021)	0,024 (0,021)	0,023 (0,021)	0,025 (0,021)	0,025 (0,021)
DNK	0,024 (0,020)	0,022 (0,020)	0,024 (0,021)	0,025 (0,021)	0,035* (0,021)	0,035* (0,021)
ITA	-0,017 (0,019)	-0,055*** (0,020)	-0,048** (0,020)	-0,048** (0,020)	-0,061*** (0,020)	-0,063*** (0,020)
Konstanta	0,163*** (0,016)	0,249*** (0,019)	0,226*** (0,023)	0,218*** (0,024)	0,319*** (0,027)	0,279*** (0,067)
Pozorování	14 274	14 274	13 398	13 398	13 397	13 397
R ²	0,015	0,022	0,024	0,024	0,040	0,041
Vzdělání	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
ISCO	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano
Důchod	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano
Zdravotní stav	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano
Velikost domácnosti	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano
Věk	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano

Směrodatné chyby v závorkách

*** p < 0,01, ** p < 0,05, * p < 0,1

Pozn.: Referenční hodnotu pro uváděné odhady představuje Švýcarsko.

Ženy, 2015

PROMĚNNÉ	(1) Model 1	(2) Model 2	(3) Model 3	(4) Model 4	(5) Model 5	(6) Model 6
CZE	0,198*** (0,017)	0,172*** (0,017)	0,164*** (0,018)	0,157*** (0,018)	0,128*** (0,018)	0,126*** (0,018)
EST	0,219*** (0,017)	0,242*** (0,017)	0,227*** (0,017)	0,226*** (0,017)	0,150*** (0,018)	0,149*** (0,018)
SVN	0,099*** (0,018)	0,086*** (0,018)	0,072*** (0,018)	0,066*** (0,018)	0,040** (0,018)	0,036** (0,019)
DEU	0,082*** (0,017)	0,092*** (0,017)	0,081*** (0,018)	0,080*** (0,018)	0,045** (0,018)	0,044** (0,018)
POL	0,156*** (0,021)	0,132*** (0,021)	0,124*** (0,022)	0,121*** (0,022)	0,077*** (0,022)	0,074*** (0,022)
ESP	0,059*** (0,017)	-0,006 (0,018)	-0,020 (0,019)	-0,018 (0,019)	-0,034* (0,019)	-0,035* (0,019)
AUT	0,066*** (0,019)	0,061*** (0,019)	0,046** (0,019)	0,040** (0,019)	0,032* (0,019)	0,030 (0,019)
BEL	0,064*** (0,017)	0,059*** (0,017)	0,061*** (0,017)	0,060*** (0,017)	0,043** (0,017)	0,041** (0,017)
FRA	0,067*** (0,018)	0,049*** (0,018)	0,049*** (0,018)	0,046** (0,019)	0,025 (0,018)	0,022 (0,018)
SWE	0,027 (0,019)	0,043** (0,019)	0,044** (0,019)	0,042** (0,019)	0,035* (0,019)	0,035* (0,019)
DNK	0,015 (0,018)	0,039** (0,018)	0,037** (0,019)	0,036* (0,019)	0,040** (0,018)	0,039** (0,018)
ITA	0,004 (0,017)	-0,047*** (0,017)	-0,056*** (0,019)	-0,056*** (0,019)	-0,078*** (0,018)	-0,080*** (0,018)
Konstanta	0,149*** (0,014)	0,275*** (0,016)	0,218*** (0,023)	0,209*** (0,023)	0,382*** (0,026)	0,450*** (0,060)
Pozorování	17 931	17 931	16 022	16 022	16 017	16 017
R ²	0,027	0,047	0,054	0,054	0,081	0,081
Vzdělání	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
ISCO	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano
Důchod	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano
Zdravotní stav	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano
Velikost domácnosti	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano
Věk	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano

Směrodatné chyby v závorkách

*** p < 0,01, ** p < 0,05, * p < 0,1

Pozn.: Referenční hodnotu pro uváděné odhady představuje Švýcarsko.

Růst obezity v ČR

První část výsledků ukázala významný růst obezity v České republice. V této části testujeme, zda lze růst vysvětlit pomocí dostupných osobních charakteristik seniorů.

K tomu účelu opět používáme metodu postupných regresí. Výsledky ukazuje **Tabulka 6** . Ta obsahuje šest sad velikosti růstu obezity oproti roku 2007 v Modelech 1 až 6. Růst míry obezity mezi lety 2007 a 2011 ukazuje proměnná „Rok 2011“, růst mezi roky 2007 a 2013 proměnná „Rok 2013“ atd. Interpretace výsledků sad růstů obezity (Modely 1 až 6) je obdobná jako v předchozí části.

První sada (Model 1) kvantifikuje růsty obezity u mužů, respektive žen, bez zohlednění změn jejich ekonomicko-sociálních charakteristik. Druhá sada (Model 2) kvantifikuje růsty obezity při zohlednění změn vzdělanostní struktury mužů-seniorů a žen-seniorek. Třetí až pátá sada (Modely 3, 4 a 5) postupně zohledňují vliv druhu zaměstnání, ekonomické aktivity, zdravotního stavu⁶ nebo velikosti domácnosti⁷ na růst obezity v ČR.

Tabulka ukazuje významný trend obezity u žen i mužů (Model 1). To potvrzuje naše výsledky z grafických analýz. Důležitý poznatek však spočívá v tom, že tento trend je podstatný a významný i po zohlednění sledovatelných charakteristik – zaměstnání, vzdělání, obecného zdravotního stavu a postavení na trhu práce (Modely 2 až 6). To v zásadě znamená, že vzestupný trend obezity nelze vysvětlit změnami struktury obyvatelstva, které při těchto regresních analýzách zohledňujeme.

⁶ Zdravotní stav se zjišťuje pomocí otázky, která se ptá na celkové subjektivní zdraví na stupnici od 1 do 5.

⁷ U velikosti domácnosti rozlišují osoby žijící samostatně a v páru.

Tabulka 6: Příčiny růstu míry obezity v České republice⁸**Muži**

PROMĚNNÉ	(1) Model 1	(2) Model 2	(3) Model 3	(4) Model 4	(5) Model 5	(6) Model 6
Rok 2011	0,052*** (0,019)	0,056*** (0,019)	0,057*** (0,019)	0,052*** (0,019)	0,051*** (0,019)	0,051*** (0,019)
Rok 2013	0,058*** (0,020)	0,067*** (0,020)	0,068*** (0,020)	0,060*** (0,020)	0,054*** (0,020)	0,053*** (0,020)
Rok 2015	0,102*** (0,021)	0,111*** (0,021)	0,108*** (0,021)	0,097*** (0,021)	0,087*** (0,021)	0,085*** (0,022)
Konstanta	0,244*** (0,016)	0,288*** (0,030)	0,251*** (0,044)	0,225*** (0,044)	0,284*** (0,047)	0,212* (0,115)
Pozorování	5 231	5 230	5 076	5 076	5 073	5 073
R ²	0,005	0,011	0,013	0,018	0,038	0,038
Vzdělání	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
ISCO	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano
Důchod	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano
Zdravotní stav	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano
Velikost domácnosti	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano
Věk	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano

Směrodatné chyby v závorkách

*** p < 0,01, ** p < 0,05, * p < 0,1

⁸ Odhady u proměnných Rok 2011, 2013 a 2015 indikují růst míry obezity mužů-seniorů, respektive žen-seniorek v procentních bodech (x100).

Ženy

PROMĚNNÉ	(1) Model 1	(2) Model 2	(3) Model 3	(4) Model 4	(5) Model 5	(6) Model 6
Rok 2011	0,016 (0,017)	0,026 (0,017)	0,026 (0,017)	0,024 (0,017)	0,023 (0,017)	0,020 (0,017)
Rok 2013	0,047*** (0,017)	0,067*** (0,017)	0,064*** (0,017)	0,060*** (0,017)	0,057*** (0,017)	0,052*** (0,017)
Rok 2015	0,078*** (0,018)	0,100*** (0,018)	0,098*** (0,018)	0,091*** (0,018)	0,088*** (0,018)	0,082*** (0,018)
Konstanta	0,268*** (0,014)	0,385*** (0,018)	0,330*** (0,038)	0,280*** (0,038)	0,404*** (0,042)	0,226*** (0,098)
Pozorování	7 046	7 046	6 865	6 865	6 858	6 858
R ²	0,004	0,029	0,033	0,039	0,062	0,063
Vzdělání	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
ISCO	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano
Důchod	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano
Zdravotní stav	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano
Velikost domácnosti	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano
Věk	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano

Směrodatné chyby v závorkách

*** p < 0,01, ** p < 0,05, * p < 0,1

Pozn.: Směrodatné chyby v závorkách, vynechán je rok 2007.

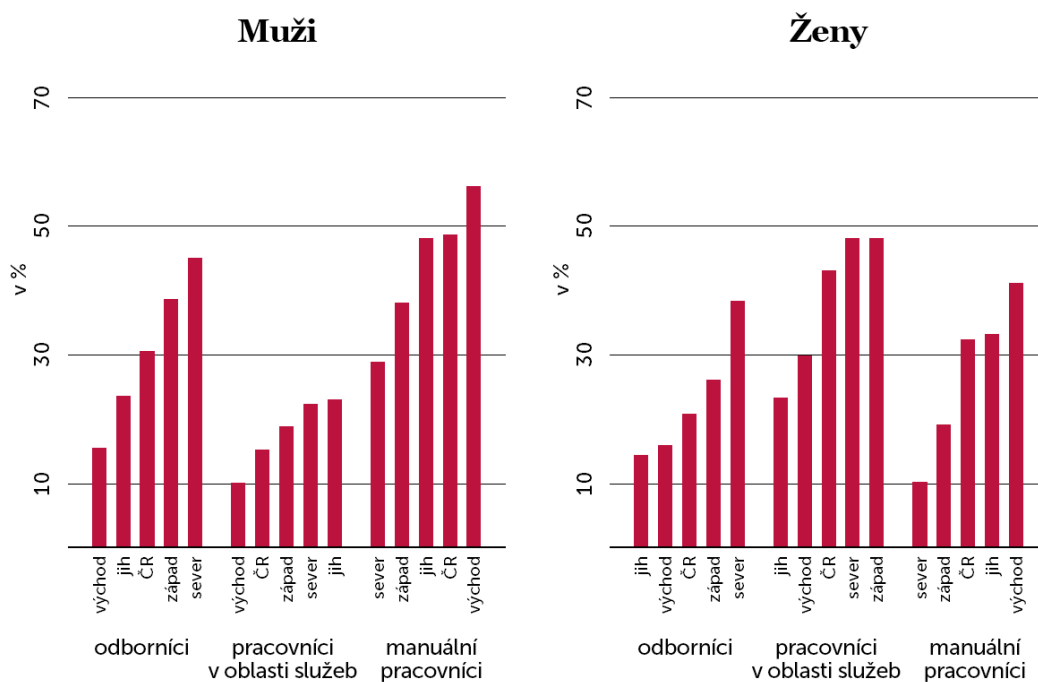
4. Závěr

V naší analýze dokumentujeme na základě dat z projektu SHARE podstatný trend obezity u českých občanů ve věku od 50 do 69 let v období let 2007–2015. Čeští senioři jsou stále početnější demografickou skupinou, přičemž znalosti o jejich chování jsou stále často omezeny. V této studii dokumentujeme vzestupný trend u českých žen i mužů. Tento trend je zřejmý u žen a mužů s nižším a středním vzděláním, zatímco u osob se vzděláním vyšším je míra obezity v průběhu času konstantní. Analýza heterogenity podle zaměstnání dospěla k podobným výsledkům. V souladu s těmito závěry rovněž ukazujeme, že vzestupný trend nelze vysvětlit potenciální změnou struktury obyvatelstva.

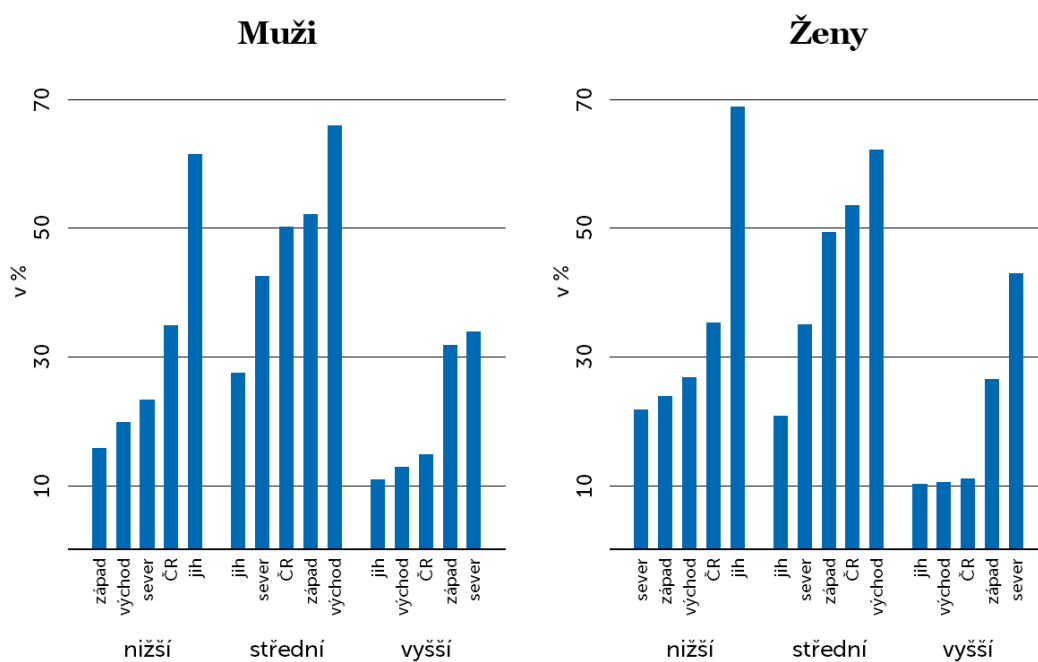
Naše zjištění otevírají důležité otázky, jež je třeba podrobit dalšímu výzkumu. První problém představuje otázka, zda se podobný trend týká i ostatních věkových kategorií (osob mladších 50 let). To je třeba analyzovat s využitím jiného zdroje dat, než je projekt SHARE. Dále naše analýza neodpovídá na důležitou otázku, co přesně je příčinou výše popsaného trendu. Dochází k posunu sociální normy týkající se obezity? Jedná se o důsledek hospodářského růstu? Dochází k posunu v životním stylu nebo existuje trend směřující k menší fyzické aktivitě? Tyto a další otázky by měly být předmětem dalšího výzkumu.

Dodatek

Podíl jednotlivých typů zaměstnání v populaci

Podíl vzdělanostních kategorií v populaci seniorů

Předchozí publikace

- Červenec 2018: Taras Hrendash, Stanislav Kozubek, Daniel Műnich. „[Oborová publikační výkonnost pracovišť vřzkumnřh organizací v České republice v letech 2011–2015](#)“, interaktivní aplikace
- Červenec 2018: Barbara Pertold-Gebicka. „[Dopady reformy rodičovských příspěvků v roce 2008 na pracovní zařazení matek](#)“
- Červenec 2018: Jiřř Šatava. „[Průvodce seniora: Jak neprodřelat při předřasnřm odchodu do důchodu](#)“
- Červenec 2018: Filip Pertold, Lucie Zapletalovř. „[Komu řkolka \(ne\)pomůřze? Zkuřsenosti ze sřrie reforem předřkolnř pęcě v Nřmecku](#)“
- Červenec 2018: Daniel Műnich, Vladimřř Smolka. „[Vyřřší platy uřitelů: sliby, sliby, sliby](#)“
- Červenec 2018: Vřt Machřřček, Martin Srholec. „[Kde se nejvřce publikuje v predřtorskřh a mřstnřh řasopisech? Bibliometrickř analřza trochu jinak](#)“
- Kvřten 2018: Alena Biřřkovř, Klřra Kalřřkovř. „[The low-skilled in the Czech Republic](#)“
- Duben 2018: Jan Hanousek, řtěpřn Jurajda. „[Nřzvy firem a jejich vliv na firemnř vřkonnost](#)“
- Leden 2018: Daniel Műnich, Tomřř Protivřnskř. „[Co skrřvřj znřmky na vysvřdřeni?](#)“
- Prosinec 2017: Jiřř Šatava. „[Rřst disponibilnřh přřjmů osob v letech 2005 ař 2015: Kdo si polepřil?](#)“
- Prosinec 2017: Vřt Machřřček, Martin Srholec. „[Mřstnř řasopisy ve Scopusu](#)“,
- Řřjen 2017: Klřra Kalřřkovř. „[IDEA PRO VOLBY 2017. Rodinnř politika v programech politickřh stran: přehled a rozbor](#)“
- Zřřř 2017: Filip Pertold, Jiřř Šatava. „[IDEA PRO VOLBY 2017. Dřchody a dřchodci ve volebnřh programech](#)“
- Zřřř 2017: Daniel Műnich. „[IDEA PRO VOLBY 2017. Platy uřitelů ve volebnřh programech: přehled a rozbor](#)“
- Srpen 2017: Jřn Palguta. „[Kdo je vřř starosta: volebnř soutěž a charakteristiky zastupitelů v ČR](#)“
- Červenec 2017: Alena Biřřkovř, řtěpřn Jurajda, Lucie Zapletalovř. „[Vřrana k vrřnř sedř aneb dřležitost oboru studia při vřbřru partnera](#)“
- Červenec 2017: Daniel Műnich. „[IDEA PRO VOLBY 2017. Nřzkř platy uřitelů: hodně drahř řetřeni](#)“, Interaktivnř aplikace studie <https://idea.cerge-ei.cz/platy-ucitelu>
- Červenec 2017: Jiřř Šatava. „[IDEA PRO VOLBY 2017. Přřjmy seniorů – prřce, nřstupnř dřchody a jejich valorizace](#)“
- Červenec 2017: Oleg Sidorkin, Martin Srholec. „[Do direct subsidies stimulate new R&D output in firms? A comparison of IMPULS, TIP and ALFA programmes](#)“
- Kvřten 2017: Klřra Kalřřkovř. „[IDEA PRO VOLBY 2017. Podpora rodin s dřtmi: daně, dřvky a veřejnř sluřby](#)“
- Kvřten 2017: Vřt Machřřček, Martin Srholec. „[Pod pokliřkou Beallovřh seznamů](#)“
- Březen 2017: Libor Duřek. „[Přřsnřřř tresty za vrařdy? Vyhodnocenř dopadů legislativnřh nřvrhu](#)“
- Březen 2017: řtěpřn Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Műnich, Samuel řkoda. „[Ženy a muřř v řeskřm vřzkumu: publikační vřkon, produktivita, spoluautorstvř a trendy](#)“
- řnor 2017: Matthias Doepke, Fabian Kindermann, překlad Ondřej Lukřř, Filip Pertold „[Proč ženy v Evropě nechtdřj mřt vice dřtř?](#)“
- Prosinec 2016: Lukřř Rečka, Milan řčasnř. „[80% snřžení emisř sklenřkovřh plynů: analřza vřvoje energetiky řeskř republiky do roku 2050](#)“
- Prosinec 2016: Iva Zvřřinovř, Milan řčasnř, Mikolaj Czajkowski a Eva Kyselř. „[Vřzkum preferencř obyvatel pro klimatickř politiku: Podporujř řeři, Polřci a Britovř jejich zavedenř?](#)“
- Prosinec 2016: Daniel Műnich a Samuel řkoda. „[Svřtovř srovnřnř řeskřh a slovenskřh řasopisů podle indikřtorů Impact Factor \(IF\) a Article Influence Score \(AIS\)](#)“
- Prosinec 2016: Jiřř Šatava. „[Daňovř systřm snřřuje motivaci matek s menřmi dřtmi k prřci: Doporučenř a jeho vyhodnocenř](#)“
- Prosinec 2016: Jřn Palguta, Martin Srholec. „[Stimulujř přřmř dotace soukromř vřdaje firem na VaV? Metoda regresnř diskontinuity](#)“, přřloha „[Metodika hodnocenř hospodřrnosti řcelovř podpory pro aplikovanř vřzkum a vřvoj ve firmřh](#)“
- Listopad 2016: Vřt Machřřček a Martin Srholec. „[Transfer znalostř do praxe podnikajřcimi akademiky v řeskř republice](#)“
- Listopad 2016: Vřt Machřřček, Martin Srholec. „[Predřtorskř řasopisy ve Scopusu](#)“
- Listopad 2016: Vřt Machřřček, Tereza Hrtřsovř. „[Brexit vylepřř vřjednřvacř pozici velkřh střtů v Radě EU. Nejvřce posřřj Polsko](#)“
- Řřjen 2016: Jřn Palguta. „[Konkurence politickřh uskupenř v obecnřh zastupitelstvech a veřejnř zakřzky](#)“
- Zřřř 2016: Daniel Műnich, Vladimřř Smolka. „[Platy řeskřh uřitelů zřstřvajř velmi nřzkř](#)“
- Srpen 2016: řtěpřn Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Műnich, Samuel řkoda. „[Medzinarodnř porovnanř kvality publikačního vřkonu vednřh odborov na Slovensku](#)“, „[Odborovř přehledy](#)“
- Červenec 2016: Jiřř Šatava. „[Vliv mateřstvř na vřři starobnřho dřchodu](#)“
- Červenec 2016: Jřn Palguta. „[Dřrci politickřh stran na trhu veřejnřh zakřzek](#)“

- Červen 2016: Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda. „[Národní srovnání vědeckého publikačního výkonu Akademie věd České republiky: kvantita vs. kvalita a spoluautorství](#)“
- Červen 2016: Petr Janský, Filip Pertold, Jiří Šatava. „[Rozvody a příjmy žen v České republice: první zjištění v České republice na základě individuálních dat](#)“
- Květen 2016: Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda. „[Oborová publikační výkonnost pracovišť výzkumných organizací v České republice v letech 2009-2013](#)“
- Květen 2016: Petr Janský, Klára Kalíšková, Daniel Münich. „[Dopad daní a dávek na příjmovou nerovnost a relativní chudobu v České republice](#)“
- Duben 2016: Miroslava Federičová, Filip Pertold, Michael L. Smith. „[Sebedůvěra třídy a soutěž spolužáků o osmiletá gymnázia](#)“
- Březen 2016: Jiří Šatava. „[Podpora rodin s dětmi prostřednictvím daňově dávkového systému](#)“
- Březen 2016: Ján Palguta, Filip Pertold. „[K čemu vede \(ne\)transparentnost veřejných zakázek?](#)“
- Březen 2016: Klára Kalíšková, Daniel Münich, Filip Pertold. „[Veřejná podpora míst ve školách se vyplatí: Analýza výnosů a nákladů](#)“
- Únor 2016: Filip Pertold. „[Přechod na střední školu, pití alkoholu a vliv vrstevníků na kouření mládeže](#)“
- Leden 2016: Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda. „[An International Comparison of the Quality of Academic Publication Output in the Czech Republic](#)“, attachment „[Discipline sheets](#)“
- Prosinec 2015: Libor Dušek, Jiří Šatava. „[Zdanění vysokopříjmových osob](#)“
- Prosinec 2015: Libor Dušek. „[Hrozí opět přeplnění věznic? Predikce počtu vězňů v České republice](#)“
- Prosinec 2015: Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda. „[Mezinárodní srovnání kvality publikačního výkonu vědních oborů v České republice](#)“, příloha „[Oborové listy](#)“
- Listopad 2015: Mariola Pytlíková. „[Rozdíly ve výši výdělků ve vztahu k mateřství a dítěti v rodině](#)“
- Listopad 2015: Klára Kalíšková. „[Skills Mismatches in the Czech Republic](#)“
- Listopad 2015: Jiří Šatava. „[Pracovní aktivita po dosažení důchodového věku: Institucionální pobídky v České republice](#)“
- Říjen 2015: Alena Bičáková, Klára Kalíšková. „[Od mateřství k nezaměstnanosti: Postavení žen s malými dětmi na trhu práce](#)“
- Září 2015: Jiří Šatava. „[Working Beyond Pensionable Age: Institutional Incentives in the Czech Republic](#)“
- Září 2015: Jana Bakalová, Radim Boháček, Daniel Münich. „[Komparativní studie věku odchodu do důchodu v České republice](#)“ (česká verze studie „A Comparative Study of Retirement Age in the Czech Republic“ z června 2015)
- Září 2015: Štěpán Jurajda, Daniel Münich. „[Oborová publikační výkonnost výzkumných pracovišť v České republice v letech 2008-2012](#)“ (studie obsahuje interaktivní internetový nástroj, pomocí kterého je možné zvolit obor či pracoviště a zobrazit řazení pracovišť dle preferovaného ukazatele)
- Září 2015: Daniel Münich, Mária Perignáthová, Lucie Zapletalová, Vladimír Smolka. „[Platy učitelů českých základních škol: setrvale nízké a neatraktivní](#)“
- Srpen 2015: Jan Švejnar. „[Miliardáři versus lidé / Billionaires versus People](#)“
- Červen 2015: Jana Bakalová, Radim Boháček, Daniel Münich. „[A Comparative Study of Retirement Age in the Czech Republic](#)“ (v angl. jazyce, srovnávací studie věku odchodu do důchodu v České republice)
- Květen 2015: Josef Montag, Lucie Zapletalová. „[Bodový systém a jeho vliv na počet smrtelných nehod](#)“
- Březen 2015: Vojtěch Bartoš. „[\(Ne\)diskriminace žen při žádosti o zaměstnání v důsledku mateřství: Experiment](#)“
- Prosinec 2014: Klára Kalíšková, Lucie Zapletalová. „[Společným zdaněním k nižší zaměstnanosti žen](#)“
- Říjen 2014: Ágota Scharle. „[Co s ekonomickou neaktivitou v zemích Visegrádu?](#)“
- Říjen 2014: Štěpán Jurajda, Daniel Münich, Lucie Zapletalová. „[Vliv informací z volebních lístků na výsledky obecních a krajských voleb](#)“
- Srpen 2014: Matěj Bajgar, Petr Janský. „[Regionální rozdíly v kupní síle: Ceny, platy, mzdy a důchody](#)“
- Červenec 2014: Štěpán Jurajda, Jiří Šatava. „[Budete mít nárok na důchod?](#)“
- Červen 2014: Daniel Münich, Miroslava Federičová. „[Učení mučení, nebo škola hrou? Srovnání oblíbenosti školy a matematika pohledem mezinárodního šetření](#)“
- Červen 2014: Petr Bouchal, Petr Janský: „[Státní úředníci: Kolik jich vlastně je, kde a za kolik pracují?](#)“
- Květen 2014: Klára Kalíšková, Daniel Münich. „[Komu pomůže navrhované zvýšení slevy na dani na dítě?](#)“
- Březen 2014: Vilém Semerák. „[Česká ekonomika pokračuje v růstu i v roce 2014](#)“
- Březen 2014: Miroslava Federičová, Daniel Münich. „[Příprava na osmiletá gymnázia: velká žákovská steeplechase](#)“
- Březen 2014: Klára Kalíšková. „[Ženy v českém finančním sektoru 1994-2012: nové pracovní příležitosti pro mladé a vzdělané](#)“
- Prosinec 2013: Daniel Münich, Tomáš Protivínský. „[Dopad vzdělanosti na hospodářský růst: ve světle nových výsledků PISA 2012](#)“
- Prosinec 2013: Libor Dušek, Jiří Šatava. „[Zdanění vysokých příjmů, reforma za reformou...](#)“
- Prosinec 2013: Libor Dušek, Klára Kalíšková, Daniel Münich. „[Kdo a kolik odvádí do společné kasy? Zdanění příjmů ze zaměstnání a podnikání v českém systému](#)“

Říjen 2013: Libor Dušek, Klára Kalíšková, Daniel Münich. „[Co by od roku 2015 přinesla již schválená reforma přímých daní?](#)“

Září 2013: Jiří Šatava. „[Dopad rozvodu na příjmy v důchodu](#)“

Červen 2013: Ondřej Schneider, Jiří Šatava. „[Důchodový systém: scénáře budoucího vývoje](#)“

Květen 2013: Ondřej Schneider, Jiří Šatava. „[Dopady reformy I. důchodového pilíře po roce 1996 na starobní důchody jednotlivců](#)“

Květen 2013: Petr Janský. „[Účastníci penzijního připojištění](#)“

Duben 2013: Martin Gregor. „[Může záporný hlas ve volebním systému se dvěma mandáty zvýšit kvalitu kandidátů?](#)“

Březen 2013: Pavel Hait, Petr Janský. „[Kdo je nejvíce zasažen růstem cen? Rozdíly v inflaci pro různé domácnosti](#)“

Prosinec 2012: Vilém Semerák. „[Zachrání Čína české exporty? Studie](#)“

Listopad 2012: Petr Janský. „[Odhady dopadů změn DPH na domácnosti: porovnání dvou možných scénářů od roku 2013](#)“

Říjen 2012: Pavla Nikolovová, Ján Palguta, Filip Pertold, Mário Vozár. „[Veřejné zakázky v ČR: Co říkají data o chování zadavatelů?](#)“

Říjen 2012: Ondřej Schneider. „[Jaký důchod nás čeká? Alternativy vývoje státního průběžného důchodového systému](#)“

Říjen 2012: Ondřej Schneider, Jiří Šatava. „[Český důchodový systém na rozcestí: Pro koho je výhodný přechod do druhého pilíře?](#)“

Září 2012: Vilém Semerák. „[Dopady makroekonomického vývoje ČR na krajské úrovni: možnosti pro aktivní hospodářskou politiku](#)“ (studie pro potřeby Ekonomické rady Asociace krajů ČR)

Září 2012: Vilém Semerák, Jan Švejnar. „[Možnosti pro aktivní hospodářskou politiku na krajské úrovni](#)“ (studie pro potřeby Ekonomické rady Asociace krajů ČR)

Září 2012: Petr Janský, Zuzana Řehořová. „[Česká pomoc rozvojovým zemím: nejen finanční rozvojová spolupráce](#)“

Září 2012: Petr Janský, Zuzana Řehořová. „[The Commitment to Development Index for the Czech Republic](#)“ (výzkumný článek)

Září 2012: Daniel Münich, Jan Straka. „[Být či nebýt učitelem: platy českých učitelů pohledem nákladů ušlých příležitostí a širší souvislosti](#)“

Srpen 2012: Štěpán Jurajda, Daniel Münich. „[Kde se v ČR dělá nejlepší výzkum](#)“

Srpen 2012: Libor Dušek. „[Kde hledat příčiny přeplněných věznic](#)“

Červen 2012: Daniel Münich, Petr Ondko, Jan Straka. „[Dopad vzdělanosti na dlouhodobý hospodářský růst a deficit důchodového systému](#)“

Květen 2012: Klára Kalíšková, Daniel Münich. „[Česky: Nevyužitý potenciál země](#)“

Duben 2012: Libor Dušek, Petr Janský. „[Očekávané dopady změn sazeb DPH na rozpočty krajů](#)“

Březen 2012: Petr Janský, Daniel Münich. „[Co když vláda nebude valorizovat starobní důchody? První odhady dopadů na relativní chudobu důchodců v ČR](#)“

Únor 2012: Ondřej Schneider. „[Rozpočtové instituce – evropské zkušenosti a aplikace na Českou republiku](#)“

Únor 2012: Petr Janský, Ondřej Schneider. „[\(Ne\)udržitelnost \(dluhu\) veřejných financí](#)“

Prosinec 2011: Vilém Semerák, Jan Švejnar. „[Evropská krize—Dopady měnové \(dez\)integrace na ČR](#)“

Prosinec 2011: Vilém Semerák, Jan Švejnar. „[Evropská krize—Špatná a ještě horší řešení](#)“

Prosinec 2011: Vilém Semerák. „[Evropská krize—Limity čínské podpory](#)“

Srpen 2011: Ondřej Schneider. „[Důchodové systémy v Evropě: Reformují všichni](#)“

Červenec 2011: Petr Janský, Klára Kalíšková. „[Jak sjednocení DPH kompenzovat rodinám s dětmi](#)“

Květen 2011: Ondřej Schneider. „[Penzijní dluh: Břímě mladých](#)“

Květen 2011: Libor Dušek, Ondřej Schneider. „[Poplatky penzijních fondů: Komentář](#)“

Duben 2011: Jan Hlaváč, Ondřej Schneider. „[Finanční výkonnost penzijních fondů ve střední Evropě: Proč jsou české fondy nejhorší?](#)“

Březen 2011: Libor Dušek, Petr Janský. „[Jak by sjednocení DPH na 17,5 % dopadlo na domácnosti a veřejné rozpočty](#)“

Březen 2011: Libor Dušek, Petr Janský. „[Přehled hlavních dopadů daňových změn na domácnosti a veřejné rozpočty](#)“

Únor 2011: Libor Dušek, Petr Janský. „[Jak by daňové změny dopadly na domácnosti a veřejné rozpočty](#)“

Únor 2011: Libor Dušek, Petr Janský. „[Dopady sjednocení sazeb DPH na 20 % na životní úroveň domácností](#)“

Prosinec 2010: Libor Dušek, Petr Janský. „[Odhad dopadů navrhovaných změn DPH na životní náklady domácností](#)“

Září 2010: Libor Dušek, Vilém Semerák, Jan Švejnar. „[Jak na státní rozpočet: Ekonomický přístup](#)“

Květen 2010: Libor Dušek, Vilém Semerák, Jan Švejnar. „[Jak inteligentně reformovat veřejné finance](#)“

Září 2009: Vilém Semerák, Jan Švejnar. „[New member countries' labour markets during the crisis. EU BEPA Policy Brief](#)“

<http://idea.cerge-ei.cz/publikace>

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

This paper uses data from SHARE wave 4 release 1.1.1, as of March 28th 2013 or SHARE wave 1 and 2 release 2.5.0, as of May 24th 2011 or SHARELIFE release 1, as of November 24th 2010. The SHARE data collection has been primarily funded by the European Commission through the 5th Framework Programme (project QLK6-CT-2001-00360 in the thematic programme Quality of Life), the 6th Framework Programme (projects SHARE-I3, RII-CT-2006-062193, COMPARE, CIT5-CT-2005-028857, and SHARELIFE, CIT4-CT-2006-028812) and the 7th Framework Programme (SHARE-PREP, N° 211909, SHARE-LEAP, N° 227822 and SHARE M4, N° 261982). Additional funding from the U.S. National Institute on Aging (U01 AG09740-13S2, P01 AG005842, P01 AG08291, P30 AG12815, R21 AG025169, Y1-AG-4553-01, IAG BSR06-11 and OGHA 04-064) and the German Ministry of Education and Research as well as from various national sources is gratefully acknowledged (see www.share-project.org for a full list of funding institutions).

Upozornění: Tato studie reprezentuje pouze názory autorů, a nikoli oficiální stanovisko Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. či Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy, CERGE.

Warning: This study represents only the views of the authors and not the official position of the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences, v. v. i. as well as the Charles University, Center for Economic Research and Graduate Education.

Obezita v České republice: mezinárodní srovnání s využitím dat z projektu SHARE

Studie 9 / 2018

© Filip Pertold, Jiří Šatava

Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i.

DĚKUJEME VŠEM SPONZORŮM / WE THANK ALL OUR SPONSORS

Deloitte.

Jan Žůrek

Antonín Fryč
generální ředitel
WAREX, s. r. o.

Petr Šrámek
advokát

IDEA se v rámci Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. podílí na aktivitách Strategie AV21
IDEA at the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences participates in the Strategy AV21 activities

Obezita v České republice: mezinárodní srovnání s využitím dat z projektu SHARE

Studie Institutu pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA)

Vydavatel/Publisher: Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i., Politických vězňů 7, 111 21 Praha 1, Česká republika

O IDEA

Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA) je nezávislý think-tank zaměřující se na analýzu, vyhodnocování a vlastní návrhy veřejných politik. Doporučení IDEA vychází z analýz založených na faktech, datech, jejich nestranné interpretaci a moderní ekonomické teorii.

IDEA je think-tank Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. a vznikla z iniciativy a pod vedením prof. Jana Švejnara. Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i. (NHÚ - angl. zkratka EI) tvoří společné akademické pracoviště CERGE-EI spolu s Centrem pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy (angl. zkratka CERGE).

Principy fungování IDEA

1. Vytváření shody na základě intelektuální otevřenosti – přijímání volné soutěže myšlenek, otevřenost podnětům z různých částí světa, přehodnocování existujících stanovisek vzhledem k novým výzvám.
2. Využívání nejvhodnějších teoretických a praktických poznatků – snaha o rozvinutí postupů na základě nejlepších teoretických i praktických poznatků (z České republiky i ze zahraničí).
3. Zaměření aktivit na vytvoření efektivní politiky a strategie České republiky – doplňovat akademické instituce vytvářením podkladů efektivním a operativním způsobem.

Pokud chcete dostávat do své emailové schránky informace o připravovaných studiích a akcích IDEA, napište nám na idea@cerge-ei.cz

About IDEA

The Institute for Democracy and Economic Analysis (IDEA) is an independent think tank focusing on policy-relevant research and recommendations. IDEA recommendations are based on high quality data, objective evidence-based analysis, and the latest economic theories.

IDEA is a think tank at the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences and is led by its founder, Prof. Jan Švejnar. The Economics Institute (EI) of the Czech Academy of Sciences forms part of a joint workplace, CERGE-EI, together with the Center for Economic Research and Graduate Education of the Charles University (CERGE).

IDEA's Working Principles

1. We build consensus on the basis of intellectual openness – we believe in a free competition of ideas, are open to initiatives from various parts of the world, and constantly review existing opinions in the light of new challenges.
2. We make use of the most appropriate theoretical and empirical findings, and strive to develop methods based on the best theoretical and practical knowledge (both from the Czech Republic and from abroad).
3. We focus on creating effective policy and strategy for the Czech Republic, complementing academic institutions by producing materials in a constructive, practical format.

If you would like to receive regular information about the latest IDEA studies and events please subscribe to our mailing list by contacting idea@cerge-ei.cz

<http://idea.cerge-ei.cz>